

holdet af Amternes Betudgifter; rettere burde de reguleres efter det Forhold, hvori Beboerne i de forskjellige Dele af Sjælland deeltage i Udredelsen af Bompengge her paa Amtet; men dette er et Regnestykke, som vistnok vilde blive meget vanskeligt. — Om man vil bibeholde Bommene her i Københavns Amt, eller om man vil forøge deres Antal, det forekommer mig maa blive vedkommende Amtsraads Sag i Forbindelse med Københavns Communalbestyrelse og under Indvignsministeriets endelige Afgjørelse, men vil man skaffe Beboerne her paa Amtet. — og det er jo dem, det hovedsagelig gjælder. — den store Lettelse, som Bommernes Nedlæggelse vilde medføre, saa forekommer det mig, at det vilde være rigtigst at lade Statskassen udrede den Hjælp, der vil være nødvendig.

Halviger: Jeg har i denne Sag i en tidligere Session udtalt her i Thinget som min fulde Overbeviisning, at Hartkornsbrugerne i gamle Københavns Amt ikke kunne bidrage mere end de nu bidrage til Amtsrepartitionsfonden. Jeg troer, at det er fremhævet og godtgjort saa ofte, at jeg ikke behøver at henlede Opmærksomheden paa de uheldige Forhold, hvori Københavns Amt befinder sig med Hensyn til sine Veie i Sammenligning med de andre Amt. Dette er ogsaa blevet anerkjendt af det andet Thing, og Amtets Beboere kunne ikke noksom paaskønne den Beredvillighed og Imødekommen, som er vist Amtet i denne Sag og, hvis ogsaa den høitærede Indvignsminister nærede samme Følelse for Københavns Amt, troer jeg, at Amtet vilde faae bedre Billkaar, end det nu har. Det er uheldigt, at det ikke har været mig eller Noget muligt at overbevise den høitærede Minister om, at den Tradition, om jeg saa maa sige, — man maa nemlig gaae meget langt tilbage, naar der virkelig skal kunne siges at være Noget deri — at Københavns Amt er en Guldgrube, som man kan beskaffe saa stærkt man vil, fordi det ligger i Nærheden af København, er urigtig. Det er Noget, som man kunde sige for et halvt Hundrede Aar siden, da Sædpriserne vare saa lave, at det neppe betalte sig at dyrke Jorden, og da man kun kunde faae noget Udbytte af

den igjennem Mælkhandelen. Det var denne, der holdt Eiendommene i Nærheden af København oppe, medens mange andre Eiendomme i Landet ikke kunde svare Regning. Forholdene have imidlertid forandret sig meget betydeligt, navnlig ved Anlægget af Jernbaner, thi nu ligger jo f. Ex. selv Korsør nærmere ved København, end en stor Deel af Københavns Amt, idet man fra hiin By, hvis man derfra vil transportere Mælk og Fløde ind til København, kan komme ligesaa hurtigt og hurtigere hertil, end man kan fra en stor Deel af Københavns Amt. Man maa her ogsaa lægge Mærke til, at den Spekhøkerhandel, der kan være forbunden med de mindre Landeieendomme i Nærheden af København, kun med Fordeel kan drives, naar Eiendommen ligger i en Afstand af ikke over een Mil fra Byen, saa at altsaa den største Deel af Amtet ikke har denne Fordeel, og ikke engang havde den, før Jernbanen kom. I Aaret 1846, da Jernbanen lige var bleven bygget, forelagde den Kongelige Commissarius Roeskilde Stænderforsamling et Forslag, der gik ud paa at komme Københavns Amt tilhjælp paa Grund af den uhyre store Bybyrde, det havde isølge sin Beliggenhed, ved at tillade det at oprette en Bom for hver Mil, der var chausseret. Dette mødte Modstand dengang ligesom senere, fordi Principet var at aflægge alle Bommene, og navnlig var der ogsaa i Roeskilde Stænder fremkommet et Forslag om at nedlægge Bommene i Byen. Amtet fik saaledes dengang ikke denne Lettelse, som dog Regjeringen havde anerkjendt for at være retfærdig og billig, skjøndt Amtets Beboere dengang ikke havde at udrede Halvdelen af de Afgifter til Amtsrepartitionsfonden, som nu paahvile dem. Naar man nu seer, hvorledes Afgifterne siden den Tid ere stegne, og hvorledes Amtet i de senere Aar til de mindre Landeveis alene har maattet udskrive 37,000 Rb. om Aaret, saa maa det dog erkjendes, at Billighed og Retfærdighed nu i endnu højere Grad end da tale til Fordeel for Københavns Amt. Man maa huske paa, at naar Glasset er fuldt, gjør enhver Draabe, der kommer til, at det kommer til at løbe over, og den forøgede Byrde, der herved paalægges Amtet, er en temmelig betydelig Draabe, der kommer til, skjøndt jeg ganske